



VIJF SPEERPUNTEN ACTIE DECEMBER 2003

1. Feiten

1.1 Uitbreiding van de bescherming

Adriana behoort tot de zigeunerminderheid in Kosovo. Tijdens de oorlog werd ze uit haar huis verjaagd door Serviërs, daarna is ze lastiggevallen door Albanezen. Toch is haar asielaanvraag verworpen, maar er is wel aanbevolen haar niet onder dwang te verwijderen. Ze wordt gedoogd op het Belgisch grondgebied, ontvangt steun van het OCMW, maar heeft niet het recht om te werken.

1.2 Opvangstatuten voor humanitaire redenen

Tijdens de asielprocedure van Catherine ontdekt men dat haar dochter van zestien aan leukemie lijdt. Ondertussen is Catherine uitgeprocedeerd. Omdat de ziekte niet kan worden behandeld in Kameroen, heeft ze een verlenging van haar verblijf in België aangevraagd. Ondanks het feit dat ze alle nodige bewijzen heeft verzameld voor deze aanvraag, wacht Catherine al een jaar lang op een antwoord van de Dienst Vreemdelingenzaken. Ondertussen moet ze beroep doen op dringende medische zorg en op de steun van haar gemeenschap.

1.3 Rechtszekerheid

Mohamed, 35 jaar, is met zijn hele familie in België. Hij leeft sinds acht jaar in ons land. Hij heeft drie jaar gewacht op een antwoord op zijn regularisatieaanvraag en dat was negatief. "Niets verhindert u om uw aanvraag in te dienen vanuit uw land," benadrukt de administratie. Een beroep ten gronde tegen deze beslissing is niet mogelijk.

1.4 Gesloten centra

Willy is negen jaar. Hij komt uit Congo. Samen met zijn moeder wordt hij sinds anderhalve maand vastgehouden in een gesloten centrum. Ondertussen wordt hun beroep in de asielprocedure onderzocht. Willy vraagt zich af: "Wat hebben we misdaan, dat ze ons in een gevangenis zetten? Waarom mag ik niet meer naar school?"

2. Vaststellingen

2.1 Uitbreiding van de bescherming

Heel wat asielzoekers worden geweigerd als vluchteling en krijgen ook geen ander statuut, hoewel ze gevaar lopen en nood hebben aan bescherming. Ze worden enkel gedoogd op het grondgebied en kunnen niet aan een toekomst bouwen omdat hun rechten beperkt zijn. Dit is het gevolg van een te

strikte toepassing van de Conventie van Genève enerzijds en van de weigering van de autoriteiten om een statuut voor bijkomende bescherming te creëren anderzijds.

2.2 Opvangstatuten voor humanitaire redenen

Het huidige immigratiebeleid is beperkt tot de toegangspoorten van het asiel, de gezinshereniging en een elitaire arbeidsimmigratie. Het beleid sluit de ogen voor heel wat vreemdelingen die hier geblokkeerd zitten, dikwijls buiten hun eigen wil, in onmogelijke omstandigheden: minderjarigen, ernstig zieke personen, mensen die al jaren vastzitten in procedures, ... Die mensen leven vaak in de onzekerheid van de illegaliteit, met alle sociale, psychische en medische gevolgen vandien.

2.3 Rechtszekerheid

- ° In alle procedures om een verblijfstitel te verkrijgen (buiten de asielprocedure), worden mensen geconfronteerd met een grote juridische onzekerheid, omdat de beslissingsmacht van de administratie totaal is.
- ° Diezelfde mensen ontvangen meestal een beslissing zonder gehoord te zijn. Tegen deze beslissing is geen beroep ten gronde mogelijk.
- ° Er ligt geen enkele termijn vast waarbinnen de administratie moet beslissen.

2.4 Gesloten centra

- ° Opsluiting in gesloten centra is in strijd met fundamentele rechten, zoals die van minderjarigen en van asielzoekers.
- ° De beslissingen tot opsluiting zijn willekeurig. Er wordt misbruik gemaakt van de gesloten centra: meer dan 50% van de vastgehouden personen wordt na een tijd gewoon vrijgelaten.
- ° De kost van de gesloten centra is hoog, zowel op menselijk als op financieel vlak.
- ° De gesloten centra zijn discriminerend. Zo zijn bijvoorbeeld de termijnen voor beroepen in de asielprocedure korter in de gesloten centra dan erbuiten.

3. Onze voorstellen

3.1 Uitbreiding van de bescherming

- ° Het Forum stelt voor dat het VN Vluchtelingenverdrag van 1951 de kern blijft van ons asielsysteem en dat het geïnterpreteerd en toegepast wordt in een geest van bescherming en niet van uitsluiting.
- ° Daarnaast moet er een statuut van bijkomende bescherming worden gecreëerd:
 - voor asielzoekers die slachtoffer zijn van onveiligheid in hun land van herkomst (oorlog, massale mensenrechtenschendingen),
 - dat tijdelijk is maar na 3 jaar overgaat in een definitief verblijf. Dit statuut garandeert voor het overige dezelfde rechten als het vluchtelingenstatuut.

3.2 Opvangstatuten voor humanitaire redenen

° Het Forum stelt voor dat we er van uitgaan dat een realistisch migratiebeleid oplossingen moet bieden aan vreemdelingen die hier terechtkomen in beklemmende, uitzichtloze situaties. We groeperen deze oplossingen onder de noemer "opvangstatuten voor humanitaire redenen", voor ondermeer niet begeleide minderjarigen, ernstig zieken, personen met duurzame banden in ons land, personen die al lang geblokkeerd zitten in procedures.

- ° Op korte termijn en in afwachting van de creatie van deze nieuwe statuten:
 - stellen we voor om alle personen die reeds 3 jaar in een verblijfsprocedure zitten te regulariseren;
 - en om bepaalde basisrechten te garanderen aan personen die hier illegaal verblijven.

3.3 Rechtszekerheid

Het Forum stelt voor om te waken over een gelijke behandeling in verblijfsprocedures door:

- ° de criteria op basis waarvan een verblijfstitel wordt toegekend en de proceduretermijnen wettelijk vast te leggen;
- ° de aanvrager zeker te horen, alsook zijn andere rechten in de procedure te respecteren,
- ° de mogelijkheid te voorzien van een opschortend beroep voor een (op te richten) rechtbank.

3.4 Gesloten centra

Het Forum stelt de afschaffing van de gesloten centra voor, door ze te vervangen door alternatieven. We denken dan ondermeer aan een actiever beleid van zelfstandige terugkeer van vreemdelingen die niet in ons land kunnen blijven.

Op korte termijn en in afwachting, stellen we voor

- om de opsluiting van kinderen en asielzoekers te verbieden;
- om de gerechtelijke controle over beslissingen tot opsluiting systematisch te maken;
- om een onafhankelijke medische bijstand te garanderen, evenals reële communicatiemogelijkheden tussen de opgeslotenen en sociale diensten buiten de centra.